

Î N C H E I E R E

09 august 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul Iulia Sîrcu

Judecătorii

Luiza Gafton, Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Societatea cu răspundere limitată „Teba Prim”,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Societății cu răspundere limitată „Teba Prim” împotriva Societății cu răspundere limitată „Arama R” cu privire la încasarea datoriei și a dobânzii de întârziere,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 23 martie 2017, prin care a fost admis apelul declarat de către Societatea cu răspundere limitată „Arama R” și modificată hotărârea Judecătoriei Rîșcani, municipiul Chișinău din 12 decembrie 2016 în partea încasării dobânzii de întârziere,

c o n s t a t ă :

La data de 17 mai 2016, SRL „Teba Prim” a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Arama R” cu privire la încasarea datoriei și a dobânzii de întârziere.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, în perioada octombrie 2013-ianuarie 2014, a executat din cont propriu lucrări de montare a cazangeriei la obiectul din str. Columna, 170, mun. Chișinău, ce aparține SRL „Arama R”.

Menționează că, lucrările au fost executate calitativ și corespunzător cerințelor pârâtei.

Susține că, din momentul finisării executării lucrărilor de montare a cazangeriei (începutul lunii ianuarie 2014), pârâta intenționat a tergiversat recepționarea cazangeriei și semnarea actelor de recepție a lucrărilor executate, fapt ce a generat și la tergiversarea termenului de achitare a datoriei, cauzându-i, astfel, prejudicii materiale.

Relevă că, la data de 17 decembrie 2014, după executarea lucrărilor de montare a cazangeriei, au fost întocmite și semnate procesul-verbal de lucrări îndeplinite și factura fiscală nr. DV2269365 în sumă totală de 300 000 lei.

Afirmă că, de nenumărate ori a solicitat pârâtei achitarea datoriei, însă toate solicitările au fost ignorate, invocând diverse motive nejustificate.

Invocă că, a expediat în adresa pârâtei notificarea nr. 3 din 11 februarie 2015 și notificarea nr. 6 din 01 aprilie 2015, prin care a solicitat achitarea datoriei în

mărime de 370096,45 lei, în termen de 7 zile calendaristice din momentul recepționării, însă acestea, fiind recepționate, au fost lăsate fără răspuns și executare.

Declară că, pârâta nu și-a executat obligația de plată a lucrărilor prestate, înregistrând o datorie în mărime de 80 433,09 lei.

Solicită încasarea din contul pârâtei a datoriei în sumă de 80 433,09 lei, a dobânzii de întârziere în sumă de 66 879,95 lei calculată pentru perioada 02 aprilie 2015 – 16 aprilie 2016, în baza art. 619 alin. (1) din Codul civil și a cheltuielilor de judecată.

Pe parcursul examinării cauzei, reclamanta a depus cere de chemare în judecată suplimentară, solicitând încasarea suplimentară din contul pârâtei a dobânzii de întârziere în sumă de 3 162,23 lei calculată pentru perioada 17 mai 2016 – 09 august 2016.

Prin hotărârea Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 12 decembrie 2016 acțiunea a fost admisă și au fost încasate din contul SRL „Arama R” în beneficiul SRL „Teba Prim” datoria în sumă de 80 433,09 lei, dobânda de întârziere în sumă de 70 042,18 lei și taxa de stat în sumă de 4 514,25 lei. În rest acțiunea a fost respinsă.

Prima instanță, admitând pretenția cu privire la încasarea sumei datorate, și-a argumentat concluzia prin constatarea faptului că, în perioada octombrie 2013 – ianuarie 2014, reclamanta a executat din cont propriu lucrări de montare a cazangeriei la obiectul din str. Columna,170, mun. Chișinău, care aparține SRL „Arama R”, precum și faptul că, după recepționarea lucrării, pârâta nu și-a onorat corespunzător obligația de plată, astfel, datoria în sumă de 80 433,91 lei urmează a fi încasată în mod forțat de la pârâtă prin prisma prevederilor art. art. 514, 572, 602 și ale art. art. 946, 957 și 966 din Codul civil.

Totodată, prima instanță a reiterat că, pentru neonorarea obligației de plată a lucrărilor executate, pârâta a fost pusă în întârziere de către reclamantă prin notificarea nr. 6 din 01 aprilie 2015, recepționată de către pârâtă la aceeași dată, astfel, conform art. art. 585 și 619 din Codul civil, pentru perioada 02 aprilie 2015– 09 august 2016 se calculează dobânda de întârziere în mărime de 70 042,18 lei.

Or, acordul din 30 septembrie 2015, invocat de către pârâtă, nu presupune altceva decât o mențiune efectuată unilateral de către directorul SRL „Arama R”, fără careva semnături ale reclamantei, respectiv, nefiind în forma corespunzătoare din care să se constate cu certitudine acordul ambelor părți contractante în stabilirea graficului plății eșalonate a datoriei, în aceeași conexiune, nefiind posibil de stabilit acceptarea de către reclamantă a graficului invocat de către pârâtă și punerea în întârziere începând cu data de 01 ianuarie 2016.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 23 martie 2017 a fost admis apelul declarat de SRL „Arama R” și modificată hotărârea primei instanțe în partea încasării dobânzii de întârziere prin micșorarea cuantumului dobânzii de întârziere până la suma de 17 295,32 lei, pentru perioada 01 ianuarie 2016 – 23 martie 2017 și a taxei de stat până la suma de 2 932 lei. În rest hotărârea primei instanțe a fost menținută.

Instanța de apel, micșorând cuantumul dobânzii de întârziere, și-a argumentat concluzia prin faptul că, la data de 30 septembrie 2015, în vederea

soluționării litigiului pe cale amiabilă, între SRL „Teba Prim” și SRL „Arama R” a fost încheiat un acord, prin care au convenit de comun acord asupra termenului de achitare a datoriei și, anume, până la sfârșitul lunii octombrie se va achita suma de 100 000 lei, până la sfârșitul lunii noiembrie – suma de 116 000 lei și până la sfârșitul lunii decembrie – suma de 132 433,09 lei.

Totodată, instanța de apel a reiterat că, acest acord a fost încheiat în scopul producerii anumitor efecte juridice și a fost încheiat cu liberul consimțământ al ambelor părți, fapt confirmat prin semnăturile reprezentanților SRL „Teba Prim” și SRL „Arama R”, respectiv, termenul limită de achitare a datoriei a fost data de 31 decembrie 2015, iar dobânda de întârziere urmează a fi calculată începând cu data de 01 ianuarie 2016 și nu din 03 martie 2015, astfel, pentru perioada 01 ianuarie 2016 – 23 martie 2017, urmează a fi încasată dobânda de întârziere în mărime de 17 295,32 lei.

La data de 19 mai 2017 SRL „Teba Prim” a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului a indicat că, nu este de acord cu decizia instanței de apel, deoarece au fost încălcate normele de drept material și, anume, a fost interpretată eronat legea.

Menționează că, conform art. 617 și 618 din Codul civil, intimata a fost pus în întârziere prin somația nr. 3 din 11 februarie 2015, recepționată la data de 18 februarie 2015, astfel, dobânda de întârziere urmează a fi calculată începând cu data de 02 martie 2015, dar nu din data de 01 ianuarie 2016.

Sușține că, instanța de apel, calculând dobânda de întârziere începând cu data de 01 ianuarie 2016, nu a ținut cont de faptul că, a fost respectată procedura de punere în întârziere a debitorului și termenul de calculare a dobânzii de întârziere.

Afirmă că, încheierea acordului nu o scutește pe intimată de la repararea prejudiciului cauzat prin întârzierea achitării datoriei, cu atât mai mult că, acordul a fost încheiat pentru a evita litigiul judiciar, fapt inevitabil din motivul acționării cu rea-credință a intimății la executarea obligațiilor asumate.

Consideră că, decizia instanței de apel contravine prevederilor art. art. 585, 617 și 619 din Codul civil și ale pct. 14 și 20 din Hotărârea explicativă a Curții Supreme de Justiție nr. 9 din 24 decembrie 2010 cu privire la aplicarea de către instanțele judecătorești a legislației ce reglementează modalitățile de reparare a prejudiciului cauzat prin întârziere sau executare necorespunzătoare a obligațiilor pecuniare, cu excepția celor izvorâte din contractul de credit bancar sau împrumut.

Relevă că, dobânda de întârziere urmează a fi calculată începând cu data de 02 martie 2015 și până la 23 martie 2017 în sumă totală de 73 158,13 lei, or, conform Hotărârii explicative a Curții Supreme de Justiție nr. 9 din 24 decembrie 2010, dobânda solicitată reprezintă o modalitate de despăgubire pentru întârzierea executării obligațiilor pecuniare, considerându-se că are loc folosirea mijloacelor financiare străine, la caz, mijloace străine acordate în luna ianuarie 2014, care nu au putut fi utilizate de companie în alte scopuri.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul a fost declarat în termen, or, din materialele cauzei rezultă că, recurenta a recepționat copia deciziei instanței de apel la data de 19 aprilie 2017 (f. d. 156), iar cererea de recurs a fost depusă de către aceasta la data de 19 mai 2017 (f. d. 149).

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4);

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de către SRL „Teba Prim” nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept

procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Totodată, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de către SRL „Teba Prim”, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către SRL „Teba Prim” ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 269-270, 431 alin. (2), 433 lit. a), art. 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Societatea cu răspundere limitată „Teba Prim” se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu

Luiza Gafton

Mariana Pitic